

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА**Р І Ш Е Н Н Я****Про затвердження Обласної програми фінансової підтримки та технічного розвитку підприємств обласної власності в сфері житлово-комунального господарства Полтавської області на 2023-2025 роки**

Керуючись пунктом 16, 20 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статтею 140 Господарського кодексу України, статтею 91 Бюджетного кодексу України, статтею 13 Закону України «Про теплопостачання», статтею 13 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», пунктом 1 частини третьої статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», з метою забезпечення належного виконання статутних завдань комунальними підприємствами – виконавцями послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення Полтавської області, що засновані на майні спільної комунальної власності сіл, селищ, міст Полтавської області,

ОБЛАСНА РАДА ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Обласну програму фінансової підтримки та технічного розвитку підприємств обласної власності в сфері житлово-комунального господарства Полтавської області на 2023 – 2025 роки (додається на 21 аркуші).
2. Організацію виконання цього рішення покласти на Управління майном обласної ради.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійні комісії обласної ради: з питань бюджету та управління майном; з питань житлово-комунального господарства, енергозбереження, будівництва, транспорту та зв'язку.

Голова обласної ради**Олександр БІЛЕНЬКИЙ**

Додаток
до рішення
сесії обласної ради
восьмого скликання
2022 №

**Обласна програма фінансової підтримки та технічного розвитку
підприємств обласної власності в сфері житлово-комунального
господарства Полтавської області
на 2023 – 2025 роки**

I. ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1	Ініціатор розроблення програми	Управління майном обласної ради
2	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	-
3	Розробник та співрозробники програми	Управління майном обласної ради
4	Відповідальний виконавець програми	Управління майном обласної ради
5	Номер і назва операційної цілі Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 року, якій відповідає програма	3.3. Раціональне та екобезпечне господарювання
6	Термін реалізації програми	2023 – 2025 роки
7	Етапи виконання програми (для довгострокових програм)	-
8	Бюджети, з яких залучаються кошти на виконання програми	Обласний бюджет, Бюджети територіальних громад, Кошти підприємств
9	Очікуваний обсяг фінансування програми, всього	1 491 160,0 тис. грн
1)	у тому числі за рахунок коштів:	
1)	державного бюджету;	0,0 тис. грн
2)	обласного бюджету;	1 259 390,0 тис. грн
3)	районного бюджету,	
	бюджетів територіальних громад;	46 050,0 тис. грн
4)	інші джерела фінансування (кошти підприємств)	185 720,0 тис. грн

**Начальник Управління
майном обласної ради**

Леся КОМОРА

II. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

Стратегія регіонального розвитку Полтавської області розроблена у відповідності до основних положень проєкту Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року: «Розвиток та єдність, орієнтовані на людину» та процесів державного стратегічного планування розвитку окремих секторів економіки України та її регіонів, що враховує потреби їх розвитку та необхідність підвищення конкурентоспроможності.

Інструментами реалізації Стратегії є:

- план заходів щодо реалізації Стратегії;
- програми та проєкти регіонального розвитку;
- обласні цільові програми в окремих сферах соціально-економічного розвитку.

В Стратегії регіонального розвитку Полтавської області проведено аналіз узгодженості основних аспектів регіонального розвитку стратегічних цілей Полтавської області з ключовими секторами розвитку. Позначка «х» була вставлена у поля, де присутня узгодженість, внесок або відповідний зв'язок.

Сектори	Стратегічні цілі (Полтавщина)		
	1. Висока якість життя, комфортні умови та добробут	2. Збалансована інноваційна конкурентоспроможна економіка	3. Ефективне управління просторовим розвитком, забезпечення балансу екосистем та охорона довкілля
Комунальне господарство	X	х	х

Примітка: Велика буква «X» означає більшу узгодженість / зв'язок, аніж маленька «х»

Комунальне господарство багатогранне, діяльність підприємств спрямована на забезпечення населення територіальних громад, установ соціальної сфери та підприємств народного господарства послугами, що становлять загальний економічний інтерес – теплопостачання, водопостачання та водовідведення; послугами що мають значення для розвитку громади – благоустрій, озеленення; сприяють епідеміологічному стану – поводження з побутовими відходами, поховання.

Станом на 01.11.2022 на території Полтавської області здійснюють господарську діяльність три підприємства в сфері житлово-комунальних послуг, засновником яких виступила Полтавська обласна рада: Полтавське обласне комунальне виробниче підприємство теплового господарства «Полтаватеплоенерго» (далі – ПОКВПТГ «Полтаватеплоенерго»), Обласне комунальне виробниче підприємство теплового господарства

«Лубнитеплоенерго» (далі – ОКВПТГ «Лубнитеплоенерго»), Комунальне підприємство Полтавської обласної ради «Полтававодоканал (далі – КП ПОР «Полтававодоканал»)). Дані підприємства є стратегічно важливі для населених пунктів, на території яких вони здійснюють господарську діяльність, забезпечують мешканців та об'єкти соціальної інфраструктури централізованим теплопостачанням, централізованим водопостачанням та водовідведенням.

Обласна програма фінансової підтримки та технічного розвитку підприємств обласної власності в сфері житлово-комунального господарства Полтавської області на 2023-2025 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до Бюджетного кодексу України, законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про житлово-комунальні послуги», «Про теплопостачання», «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення». Програма спрямована на забезпечення належного виконання комунальними підприємствами статутних завдань, а також має забезпечити належне виконання обласною радою, як їх засновником, своїх організаційно-господарських повноважень.

Поліпшення стану фінансово-бюджетної дисципліни комунальних підприємств є одним із пріоритетних питань, сприятиме недопущенню кризових процесів в економіці та забезпеченню сталого розвитку області.

Програма розроблена з метою забезпечення ефективного використання майна спільної комунальної власності сіл, селищ, міст Полтавської області шляхом досягнення стабільної та беззбиткової діяльності комунальних підприємств. Основним напрямом роботи комунальних підприємств є вжиття заходів для виробництва та реалізації якісних послуг населенню Полтавської області з метою створення сприятливих умов для його життєдіяльності. Єдиним джерелом отримання доходів підприємствами є надходження платежів за надані комунальні послуги, згідно встановлених тарифів.

Для забезпечення виконання статутних завдань комунальні підприємства нерідко потребують залучення додаткового фінансування, яке сприятиме стабілізації їх фінансово-господарської діяльності, покращенню стану розрахунків, більш ефективному використанню майна комунальної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Полтавської області, оновленню виробничих потужностей, технічної бази, забезпеченню повного і своєчасного внесення платежів до бюджету та покращення якості надання комунальних послуг. Відповідно до статті 140 Господарського кодексу України джерелами формування майна суб'єктів господарювання є: грошові та матеріальні внески засновників; доходи від реалізації продукції (робіт, послуг); доходи від цінних паперів; капітальні вкладення і дотації з бюджетів; надходження від продажу (здачі в оренду) майнових об'єктів (комплексів), що належать їм, придбання майна інших суб'єктів; кредити банків та інших кредиторів; безоплатні та благодійні внески, пожертвування організацій і громадян; інші джерела, не заборонені законом.

II.1. СИСТЕМА ПОСТАЧАННЯ ТЕПЛОВОЇ ЕНЕРГІЇ

ПОКВПТГ «Полтаватеплоенерго» надає послуги централізованого опалення та гарячого водопостачання споживачам міст Полтава, Карлівка, Решетилівка, Кременчук, селищ Котельва і Машівка. Понад 95 % загального обсягу споживання теплової енергії припадає на населення, установи та організації м. Полтави. Для задоволення потреб в тепловій енергії експлуатується котельня Кременчуцької ТЕЦ, 90 квартальних і групових котелень та теплогенераторних, встановленою потужністю 1219,0 Гкал/год (при приєднаному тепловому навантаженні 627 Гкал/год). З них 46 котелень працюють протягом року і забезпечують споживачів гарячою водою. Централізоване гаряче водопостачання здійснюється від 28 ЦТП та 30 теплообмінних установок, що розташовані безпосередньо в котельнях і теплогенераторних, а також від 363 індивідуальних теплових пунктів, розміщених на об'єктах теплоспоживання.

Протяжність теплових мереж в двотрубному вимірі складає 241,64 км, з яких 16,0 км ветхі та аварійні. Знос основних засобів становить 67,6%.

Середнє річне споживання природного газу об'єктами генерації тепла залежить від тривалості опалювальних періодів та середньої температури зовнішнього повітря в опалювальний період і становить близько 100,0 млн м³, середня річна реалізація теплової енергії – 700,0 тис. Гкал, з них 85 % – на потреби населення. Близько 86 % користувачів послугами підприємства обладнані приладами обліку теплової енергії.

Щорічно збільшується кількість автоматизованих котелень що працюють без операторів. З розвитком телекомунікаційних технологій та систем керування виробництвом система диспетчеризації котелень постійно змінюється й досягає нових стандартів оперативності та надійності, з передачею в режимі реального часу всіх параметрів роботи котельні та можливістю миттєвого дистанційного втручання оперативного персоналу в процес виробництва теплової енергії. 36 котелень і теплогенераторних експлуатуються без необхідності постійного перебування обслуговуючого персоналу. Безпосереднім виконанням робіт з обслуговування системи централізованого тепlopостачання займаються 1056 робітників різних професій, з них 286 – це оператори котелень. Середня чисельність операторів на одну котельню складає 6-8 осіб.

Однією із ключових ознак підвищення енергоефективності роботи технологічного обладнання є питома витрата палива на вироблення 1 Гкал теплової енергії. У 2021 році на підприємстві цей показник склав 163,03 кг умовного палива на 1Гкал (далі – кг у.п./Гкал), проти 163,20 кг у.п./Гкал у 2017 році.

ОКВПТГ «Лубнитеплоенерго» надає послуги централізованого опалення та гарячого водопостачання споживачам міст в місті Лубни та послуги централізованого опалення в м. Пирятин.

Теплова енергія виробляється в 13 котельних, які розташовані в містах Лубни (10 котелень) та Пирятин (3 котельні). В котельних підприємства встановлено 48 котлів, з яких 41 експлуатуються понад нормативні терміни. Загальна потужність встановлених котлів станом на 30.09.2022 року становить 97,896 Гкал/год (при приєднаному тепловому навантаженні 42,8 Гкал/год). Протяжність теплових мереж в двотрубному вимірі складає 28,9 км, з яких 16,0 км ветхі та аварійні. Знос основних засобів становить 93,7 %.

Середнє річне споживання природного газу об'єктами генерації тепла залежить від тривалості опалювальних періодів та середньої температури зовнішнього повітря в опалювальний період і становить близько 11,8 млн м³, середня річна реалізація теплової енергії – 72,1 тис. Гкал, з них 81 % – на потреби населення. Близько 90 % користувачів послугами підприємства обладнані приладами обліку теплової енергії.

Підприємство надає послуги по постачанню теплової енергії 203 багатоквартирним будинкам, 80 приміщенням бюджетних установ та 269 приміщенням інших споживачів. 79,8 % опалювальної площі становлять житлові будинки, 12,7 % площа будівель зайнятих бюджетними установами та 7,5 % іншими споживачами.

Загальна кількість абонентів, яким надаються послуги з постачання теплової енергії 11,2 тис. абонентів. Послуги з постачання гарячої води надаються в м. Лубни. Планова кількість споживачів, що користуються послугою з гарячого водопостачання становить 8003 осіб, фактично гарячою водою користуються 4538 абонентів.

Однією із ключових ознак підвищення енергоефективності роботи технологічного обладнання є питома витрата палива на вироблення 1 Гкал теплової енергії. У 2021 році на підприємстві цей показник склав 161,13 кг у.п./Гкал), проти 159,79 кг у.п./Гкал у 2017 році.

Фактичне споживання підприємствами паливно-енергетичних ресурсів

Підприємст- во	Види ПЕР	Од.вим.	2019 р.	2020 р.	2021 р.
ПОКВПТГ «Полтава- теплоенерго» *	Електроенергія	тис. кВт год	19 324,897	19 213,871	19 539,793
	Природний газ	тис. м ³	97 636,488	94 923,598	100 582,493
	Вироблення теплової енергії	тис. Гкал	729,69	708,476	753,317
ОКВПТГ «Лубни- теплоенерго»	Електроенергія	тис. кВт год	2 448,6	2 489,5	2 169,1
	Природний газ	тис. м ³	11 479,755	11 834,645	11 988,078

	Вироблення теплової енергії	тис. Гкал	86,4	87,4	89,1
--	-----------------------------	-----------	------	------	------

*- фактичні дані без Кременчука

Основні проблеми теплопостачання

Технічний стан котелень і теплових мереж існуючої системи теплозабезпечення на сьогоднішній день знаходиться у критичному стані. Значною залишається частка котлів з терміном експлуатації понад 20 років, що характеризуються низьким коефіцієнтом корисної дії – значна частина котлів має коефіцієнт корисної дії (к.к.д.) менше 82 %.

За даними бухгалтерського обліку нарахований знос по всім котельням становить в середньому 52 %. Тому однією з найголовніших проблем на підприємствах комунальної теплоенергетики обласної власності, загостреній граничним зносом основних фондів, є реконструкція, капітальний ремонт газових котелень.

Значною проблемою теплового господарства є зростаючий рівень пошкодження теплотрас та їх незадовільна теплоізоляція. Теплові мережі прокладені переважно в непрохідних залізобетонних каналах різних конструкцій з ізоляцією з мінеральної вати. Вони не захищені від проникнення ґрунтових та інших вод з супутніх комунікацій, що призводить до руйнування теплоізоляції, інтенсивної зовнішньої корозії металу труб і, як наслідок, до пошкоджень.

Дані по термінах служби місцевих (розподільчих) мереж

Підприємство	Обсяг мереж із терміном експлуатації			
	більше 30 років, км (%)	25-30 років, км (%)	5-25 років, км (%)	до 5 років, км (%)
ПОКВПТГ «Полтава-теплоенерго»	32,2 км (6,7 %)	57,4 км (11,9 %)	334,08 км (69,3 %)	59,6 км (12,3 %)
ОКВПТГ «Лубни-теплоенерго»	26,2 км (45,38 %)	2,33 км (4,04 %)	24,73 км (42,84 %)	4,47 км (7,74 %)
разом	58,4 км (10,8 %)	59,73 км (11,04 %)	358,81 км (66,32 %)	64,07 км (11,84 %)

Таким чином, близько 66 % місцевих (розподільчих) мереж наближаються до критичного терміну експлуатації, а більше 22 % місцевих (розподільчих) мереж вичерпали свій розрахунковий ресурс. Значно вищий термін експлуатації спостерігається на ОКВПТГ «Лубнитеплоенерго», 55,7 % місцевих (розподільчих) мереж даного підприємства вичерпали свій розрахунковий ресурс.

Одним із напрямків підвищення енергетичної незалежності держави є вирішення проблем галузі комунальної теплоенергетики, яка на сьогодні споживає значний обсяг енергетичних ресурсів, в тому числі і природного газу. Підприємства комунальної теплоенергетики були створені, в основному, в період інтенсивного будівництва об'єктів житла та соціальної сфери, які централізовано забезпечувалися послугами з теплопостачання, тобто в 60-70 роки минулого сторіччя. Разом з житловими мікрорайонами будувалися котельні, теплові пункти та теплові мережі. Впродовж тривалого часу теплове господарство працювало на дешевому паливі, питання економії якого не стояло так гостро. Послуги з теплопостачання надавалися своєчасно і відповідної якості, але при цьому енергоємність підприємств була доволі значною. Після інтенсивного зростання вартості енергоносіїв і незначного підвищення тарифів на теплову енергію, проблеми галузі збільшилися з геометричною прогресією. Експлуатація технологічного обладнання з низьким ККД, зношеність мереж теплопостачання і будівельних конструкцій виробничих приміщень, відсутність приладів діагностування і контролю та систем автоматизації посилили критичний стан наявного централізованого теплопостачання. До того ж дозволи на впровадження систем автономного опалення призвели до невідповідності потужності встановленого обладнання та підключеного навантаження об'єктів і, як наслідок, до роботи обладнання за межами оптимальних технічних характеристик.

Тому, залишається проблемними питання, що потребують вирішення:

- високий рівень зношеності об'єктів теплового господарства;
- заміна теплових мереж;
- реконструкція котелень.

Сьогодні комунальними підприємствами експлуатується 102 одиниці спеціалізованих автотранспортних засобів, з яких 54 з терміном експлуатації більше 10 років. Спеціалізований автотранспорт необхідний для оперативного забезпечення виконання підрозділами ПОКВПТГ «Полтаватеплоенерго» та ОКВПТГ «Лубнитеплоенерго» виробничих завдань. Наявний парк спецтехніки підприємств покриває менше 70 % фактичної потреби. Задоволення потреби комунальних підприємств у сучасній спецтехніці забезпечить стабільність надання комунальних послуг у відповідній кількості та належної якості.

На даний час, у зв'язку із напруженою ситуацією, вірогідне виникнення надзвичайної ситуації, яка може спровокувати відключення систем електропостачання, внаслідок чого виникають ризики щодо стабільної роботи комунальних підприємств. В зв'язку із чим постає питання в придбанні обладнання для забезпечення альтернативного джерела електропостачання, а саме дизельних генераторів та іншого технологічного обладнання.

На теперішній час, в умовах повномасштабної збройної агресії, з метою забезпечення безперебійного надання послуг теплопостачання в результаті пошкоджень стаціонарних об'єктів теплопостачання, розглядається питання встановлення модульних котелень – абсолютно універсального обладнання, яке не тільки якісно забезпечує теплопостачання, але і в той же час значно

економить витрати, зокрема на процесі установки. Модульні котельні є готовим рішенням питання забезпечення теплом об'єктів будь-якої складності, від житлових будинків до виробничих приміщень та закладів соціальної сфери. Вони представляють собою каркасну конструкцію, яка вміщує безпосередньо котел і всі необхідні для ефективного опалення елементи, що легко транспортується. Їх беззаперечним плюсом виступає те, що для установки котельні не потрібно робити капітальну прибудову.

- Тому, залишається проблемними питання, що потребують вирішення:
- придбання транспортних засобів спеціального призначення;
 - забезпечення виробничих об'єктів резервними джерелами живлення;
 - придбання та встановлення модульних котелень.

II.2. СИСТЕМА ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ

Централізоване водопостачання

КП ПОР «Полтававодоканал» забезпечує послугами централізованого водопостачання населені пункти: м.Полтава, м.Карлівка, смт.Машівка, смт.Шишаки, смт.Опішня, с.Стасі.

Централізована система водопостачання складається з 109 одиниць водопровідних насосних станцій, в тому числі: 44 водопровідні насосні станції I-го підйому(робочі артезіанські свердловини), 9 водопровідних насосних станцій II-го підйому, 56 водопровідних насосних станцій III-го підйому, водопровідних мереж загальною протяжністю 840,98 км, зокрема, водоводів – 111,81 км, вуличних мереж – 579,43км, внутрішньоквартальних та дворових мереж – 149,73 км. Забір води здійснюється з водоносного горизонту у відкладах нижньої крейди та сеноманського ярусу верхньої крейди та водоносного горизонту у відкладах канівської та буцацької серії еоцену з глибини від 150 м до 820 м.

Частка ветхих та аварійних ділянок мереж від загальної протяжності становить – 51,5 %, з них водоводів – 73,2%, вуличних мереж – 52,1%, внутрішньоквартальних та дворових мереж – 33,5%.

Проектна потужність водозабірних споруд, мереж водопостачання КП ПОР «Полтававодоканал» станом на 01.01.2022:

- водопровідно-насосних станцій – 281,45тис. м³/добу;
- артезіанських свердловин – 148,69тис. м³/добу;
- водопровідна мережа – 126,76 тис. м³/добу.

Загальна фактична середньодобова потужність господарсько-питного водопроводу у 2021 році становила 61,01 тис. м³/добу, а середньодобовий фактичний обсяг водопостачання – 59,98 тис. м³/добу.

Знос основних фондів КП ПОР «Полтававодоканал» станом на 01.01.2022 становить – 74%.

Динаміка зміни подачі води

	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р. прогноз
Річна подача товарної води, тис. м ³	23 903	22 186	21 891	21 700
Середньодобова подача води, тис. м ³	65,49	60,62	59,98	59,45

Наразі переважна більшість мереж та споруд водопровідного господарства КП ПОР «Полтававодоканал» у зв'язку із високим рівнем зношеності потребує перекладання (оновлення) або реконструкції (санації), а через моральну зношеність – докорінної модернізації. Внаслідок зменшення потреби в питній воді (економічні побутові прилади, прилади обліку у абонентів), виникла потреба у оновленні парку насосного обладнання та відновленні частки ветхих та аварійних електричних мереж.

Сьогодні комунальним підприємством експлуатується 51 спеціалізований автотранспортний засіб, з яких 43 з терміном експлуатації більше 10 років. Спеціалізований автотранспорт необхідний для оперативного забезпечення виконання підрозділами КП ПОР «Полтававодоканал» виробничих завдань. Наявний парк спецтехніки підприємства покриває близько 75 % фактичної потреби. Задоволення потреби комунального підприємства у сучасній спецтехніці забезпечить стабільність надання комунальних послуг у відповідній кількості та належної якості.

На даний час, у зв'язку із напруженою ситуацією, вірогідне виникнення надзвичайної ситуації, яка може спровокувати відключення систем електропостачання, внаслідок чого виникають ризики щодо стабільної роботи комунального підприємства. В зв'язку із чим постає питання в придбанні обладнання для забезпечення альтернативного джерела електропостачання, а саме дизельних генераторів та іншого технологічного обладнання.

Тому, залишається проблемними питання, що потребують вирішення:

- високий рівень зношеності об'єктів водопровідного господарства;
- оновлення парку насосного обладнання;
- забезпечення виробничих об'єктів резервними джерелами живлення;
- зниження витрат матеріальних і енергетичних ресурсів у процесі питного водопостачання.

Централізоване водовідведення

КП ПОР «Полтававодоканал» забезпечує послугами централізованого водовідведення населені пункти: м.Полтава, м.Карлівка, смт.Машівка, смт.Шишаки, смт.Опішня, с.Стасі, м.Кобеляки, смт.Котельва та смт.Нові Санжари.

КП ПОР «Полтававодоканал» експлуатує централізовану систему водовідведення, що станом на 01.01.2022 складалася з мереж для збору,

відведення та транспортування стічних вод загальною протяжністю 469,62 км, з них: головних колекторів – 51,68 км, напірних трубопроводів – 52,91 км, вуличних мереж – 199,92 км, внутрішньоквартальних та дворових мереж – 165,11 км, каналізаційних насосних станцій для перекачування та транспортування стічних вод у кількості 51 од. та каналізаційних очисних споруд для очистки стічних вод в кількості – 9 од.

Загальна протяжність ветхих та аварійних ділянок мереж становила 170,32 км, з них: головних колекторів – 51,68 км, напірних трубопроводів – 6,73 км, вуличних мереж – 89,41 км, внутрішньоквартальних та дворових мереж – 22,50 км. Частка ветхих та аварійних ділянок мереж в їх загальній протяжності становила 36,3 %, з них головних колекторів – 100 %, напірних трубопроводів – 13 %, вуличних мереж – 44,7 %, внутрішньоквартальних та дворових мереж – 13,6 %.

Проектна потужність мереж водовідведення КП ПОР «Полтававодоканал» станом на 01.01.2022 становила:

- каналізаційних насосних станцій – 583,14 тис. м³/добу;
- каналізаційної мережі – 137,50 тис. м³/добу.

Загальний фактичний середньодобовий обсяг стічних вод, що надійшов на очистку в 2021 році становив 57,13 тис. м³/добу.

Знос основних фондів КП ПОР «Полтававодоканал» станом на 01.01.2022 становить – 74 %.

У зв'язку з тривалим терміном експлуатації основних споруд і обладнання в умовах агресивного середовища відбувається руйнація залізобетонних та металевих конструкцій технологічних споруд. Через значний знос виходить з ладу насосне та повітродувне обладнання, а від корозійних процесів руйнуються трубопроводи. У результаті блоки каналізаційних станцій, в тому числі і допоміжні споруди, потребують докорінної реконструкції та переоснащення, а окремі споруди – нового будівництва.

Останніми роками спостерігається скорочення обсягів водовідведення, що безпосередньо пов'язано із скороченням водоспоживання. Це призводить до підвищення концентрації забруднень стічних вод та зменшення швидкості їхнього руху, внаслідок чого погіршується стан каналізаційних мереж і споруд. Середнє добове скорочення за останні п'ять років складає близько 7 %. Водночас, у період паводків та значних сезонних опадів обсяг водовідведення зростає на 15-20 %, що призводить до перевантаження всіх ділянок мереж водовідведення і порушення основних конструкцій колекторів.

З метою підвищення надійності роботи систем централізованого водовідведення необхідно щорічно проводити заміну та реконструкцію не менше 10 км найбільш зношених та аварійних каналізаційних мереж.

У незадовільному стані знаходяться всі головні самотливні колектори підприємства, довжиною близько 52 км, які були збудовані ще 1960 - 1980 роках із залізобетону (нормативний термін використання яких закінчився в 1985 - 2005 роках, відповідно), мають глибину залягання 4 - 8 м та потребують негайного ремонту.

Загалом подальше використання застарілого обладнання та технологій веде до підвищення енергоємності послуг з водовідведення. Це свідчить, що проблемними питаннями у сфері водовідведення на об'єктах КП ПОР «Полтававодоканал» залишаються:

- незадовільний стан каналізаційних насосних станцій;
- незадовільний технічний стан мереж системи централізованого водовідведення (каналізаційних мереж, напірних та самотливних колекторів) необхідність їх капітального ремонту та реконструкції.

III. ВИЗНАЧЕННЯ МЕТИ ПРОГРАМИ

Метою Програми є розв'язання найважливіших проблем сталого функціонування комунальних підприємств, що засновані на майні спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Полтавської області, які є виконавцями послуг з постачання теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення.

Метою прийняття Програми є забезпечення належної реалізації повноважень Полтавської обласної ради щодо управління майном, що перебуває у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Полтавської області, покращення фінансово-економічного стану підприємств житлово-комунального господарства, а також:

збереження дієздатності комунальних підприємств обласної власності та їх трудового потенціалу;

забезпечення стабільної роботи комунальних підприємств згідно з їх функціональним призначенням;

забезпечення своєчасної підготовки підприємств до роботи в осінньо-зимовий період, проведення в повному обсязі ремонтних та відновлюваних робіт, надання відповідних послуг споживачам;

придбання основних засобів, новітнього технологічного обладнання;

своєчасне проведення капітальних ремонтів об'єктів і споруд, мереж і комунікацій;

забезпечення раціонального використання і збереження комунального майна;

зміцнення матеріально-технічної бази комунальних підприємств для забезпечення якісного утримання та капітального ремонту об'єктів життєзабезпечення, що перебувають в спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Полтавської області.

забезпечення споживачів якісними комунальними послугами та створення умов для безперебійного надання цих послуг комунальними підприємствами обласної власності в сфері житлово-комунального господарства.

IV. НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗАХОДИ ПРОГРАМИ, ОБСЯГИ І ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ, СТРОКИ ТА ЕТАПИ ЇЇ ВИКОНАННЯ

Завданнями Програми є:

- надання фінансової підтримки комунальним підприємствам, що засновані на майні спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Полтавської області, які є виконавцями послуг з постачання теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення.

Напрями діяльності та заходи Програми наведені у додатку 1 до Програми.

Фінансове забезпечення виконання Програми здійснюється за рахунок коштів обласного бюджету, бюджетів територіальних громад, наданих комунальним підприємствам на безповоротній основі та коштів підприємств. Головним розпорядником бюджетних коштів є Управління майном обласної ради. Кошти бюджетів територіальних громад відповідно до статті 93 Бюджетного кодексу України, передаються на здійснення заходів Програми до обласного бюджету у вигляді міжбюджетного трансферу.

Фінансування заходів Програми за рахунок коштів обласного бюджету здійснюється в межах наявного фінансового ресурсу.

Орієнтовний обсяг коштів, необхідних для фінансування Програми, становить 1 082 360,0 тис. грн, бюджет Програми наведений у додатку 2 до Програми.

Кошти обласного бюджету надаються головному розпоряднику коштів, в межах наявного фінансового ресурсу, шляхом перерахування коштів на розрахункові рахунки підприємств, що відкриті в банках, у яких держава володіє 75 чи більше відсотками статутного капіталу, на поповнення статутного капіталу комунальних підприємств для здійснення капітальних видатків. Комунальні підприємства використовують кошти, отримані у вигляді фінансової допомоги, відповідно до фінансового плану, погодженого в установленому порядку.

Контроль за виконанням показників, затверджених фінансових планів комунальних підприємств, забезпечує Управління майном обласної ради на підставі поданих звітів про виконання фінансового плану разом із пояснювальною запискою щодо результатів діяльності та із зазначенням за окремими факторами причин відхилень фактичних показників від планових.

V. ОЧІКУВАНІ ПОКАЗНИКИ УСПІШНОСТІ ПРОГРАМИ (КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОНАННЯ ЗАХОДІВ ПРОГРАМИ)

Виконання заходів Програми сприятиме:

- забезпеченню надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес: з теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення;
- поліпшенню рівня фінансово-господарської діяльності комунальних підприємств;
- здійсненню оптимізації та реконструкції об'єктів інфраструктури підприємств;
- зменшенню зносу мереж теплопостачання, водопостачання, водовідведення, енергозабезпечення, запобіганню виникнення аварійних ситуацій на об'єктах життєзабезпечення обласної власності;
- оновленню парку спеціалізованої техніки підприємств;
- забезпеченню виробничих об'єктів критичної інфраструктури підприємств резервними джерелами живлення;
- скороченню споживання електроенергії, природного газу.

Показники успішності виконання Програми наведені у додатку 3 до Програми.

VI. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Комунальні підприємства, що засновані на майні спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Полтавської області і є виконавцями послуг з постачання теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, щорічно надають для узагальнення Управлінню майном обласної ради звіти та необхідну інформацію про хід виконання Програми.

Комунальні підприємства, з метою підтвердження здійснення господарських операцій, надають головному розпоряднику інформацію про напрями та обсяги використання коштів.

Управління майном обласної ради щорічно до 20 січня наступного за звітним роком подає Департаменту економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій Полтавської обласної державної адміністрації інформацію про виконання Програми згідно з додатком 5 до Порядку розроблення, затвердження регіональних цільових (комплексних) програм, моніторингу та звітності щодо їх виконання, а також пояснювальну записку; подає для оприлюднення на офіційному сайті Полтавської обласної державної адміністрації інформацію про виконання Програми, дотримуючись форми звітності.

Управління майном обласної ради щорічно, двічі на рік, до 15 січня та 15 липня інформує Полтавську обласну раду про хід виконання Програми, шляхом інформування постійних комісій обласної ради з питань: бюджету та управління майном; житлово-комунального господарства, енергозбереження, будівництва, транспорту та зв'язку і, в разі необхідності, вносить пропозиції щодо коригування завдань Програми, шляхом розгляду на засіданнях даних комісій.

Контроль за виконанням цієї Програми здійснюють постійні комісії обласної ради з питань: бюджету та управління майном; житлово-комунального господарства, енергозбереження, будівництва, транспорту та зв'язку.

Контроль за цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів, спрямованих на забезпечення виконання Програми, здійснюється у встановленому законодавством порядку.

**Начальник Управління
майном обласної ради**

Леся КОМОРА

Напрями діяльності та заходи програми
Обласна програма фінансової підтримки та технічного розвитку підприємств обласної власності
в сфері житлово-комунального господарства Полтавської області на 2023-2025 роки

№ з/п	Назва напрямку діяльності	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування поетапно з розбивкою по роках (у разі довгострокового терміну реалізації). В іншому випадку – по роках, тис. грн 2023 р. 2024 р. 2025 р.
1	2	3	4	5	6	7
1	Забезпечення сталого функціонування підприємств комунальної теплоенергетики, заснованих на майні обласної власності Полтавської області	1.1 Сприяння виконанню статутної діяльності підприємств комунальної теплоенергетики Полтавської області, заснованих на майні обласної власності Полтавської області, для проведення капітальних вкладень та придбання основних засобів	2023 – 2025	Управління майном обласної ради, ПОКВПТГ «Полтаватеплоенерго»	Обласний бюджет; бюджети територіальних громад; власні кошти	2023 – 368 900,000; 0,0; 0,0 2024 – 176 900,000; 0,0; 0,0 2025 – 130 440,000; 0,0; 0,0
			2023 – 2025	Управління майном обласної ради; ОКВПТГ «Лубнитеплоенерго»	Обласний бюджет; бюджети територіальних громад;	2023 – 15 450,000; 0,0; 0,0 2024 – 19 920,000; 0,0;

				власні кошти	0,0 2025 – 20 780,000; 0,0; 0,0
		1.2 Забезпечення функціонування об'єктів критичної інфраструктури підприємств комунальної теплоенергетики Полтавської області, заснованих на майні обласної власності Полтавської області	2023 – 2025	Управління майном обласної ради; Карлівська міська рада; Кременчуцька міська рада; Полтавська міська рада; Решетилівська міська рада; ПОКВПТГ «Полтаватеплоенерго»	Обласний бюджет; бюджети територіальних громад; власні кошти 2023 – 0,0; 5 200,000; 30 700,0 2024 – 0,0; 7 000,000; 36 740,000 2025 – 0,0; 0,0; 47 280,000
			2023 – 2025	Управління майном обласної ради; Лубенська міська рада; ОКВПТГ «Лубнитеплоенерго»	Обласний бюджет; бюджети територіальних громад; власні кошти 2023 – 0,0; 550,000; 3 000,000 2024 – 0,0; 1 080,000; 4 000,000 2025 – 0,0; 220,000; 4 000,000
2	Забезпечення сталого функціонування підприємства водопровідно-каналізаційного	2.1 Сприяння виконанню статутної діяльності підприємств водопровідно-каналізаційного господарства Полтавської	2023 – 2025	Управління майном обласної ради; КП ПОР «Полтававодоканал»	Обласний бюджет; бюджети територіальних громад; 2023 – 180 000,000; 0,0; 0,0 2024 – 186 000,000; 0,0;

	господарства, заснованого на майні обласної власності Полтавської області	області, заснованого на майні обласної власності Полтавської області, для проведення капітальних вкладень та придбання основних засобів			власні кошти	0,0 2025 – 161 000,000; 0,0; 0,0
		2.2 Забезпечення функціонування об’єктів критичної інфраструктури підприємств водопровідно-каналізаційного господарства Полтавської області, заснованих на майні обласної власності Полтавської області	2023 – 2025	Управління майном обласної ради; Карлівська міська рада; Машівська селищна рада; Опішнянська селищна рада; Полтавська міська рада; Решетилівська міська рада; Шишацька селищна рада; КП ПОР «Полтававодоканал»	Обласний бюджет; бюджети територіальних громад; власні кошти	2023 – 0,0; 8 000,000; 20 000,000 2024 – 0,0; 12 000,000; 20 000,000 2025 – 0,0 12 000,000; 20 000,000
		ВСЬОГО ПО ПРОГРАМІ				

Начальник Управління
майном обласної ради

Леся КОМОРА

Бюджет програми**Обласна програма фінансової підтримки та технічного розвитку підприємств обласної власності
в сфері житлово-комунального господарства Полтавської області на 2023-2025 роки**

тис. грн

Очікувані джерела фінансування	Етапи з розбивкою по роках (у разі довгострокового терміну реалізації). В іншому випадку – строк програми по роках *			Частка у % від загального обсягу фінансування
	2023 рік	2024 рік	2025 рік	
1	2	3	4	5
Обсяг коштів всього, у тому числі:	631 800,0	463 640,0	395 720,0	100,0
державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0
обласний бюджет	564 350,0	382 820,0	312 220,0	84,4
районні, міські бюджети	13 750,0	18 080,0	10 220,0	2,9
бюджети сіл, селищ, об'єднаних територіальних громад	0,0	2 000,0	2 000,0	0,3
інші джерела	53 700,0	60 740,0	71 280,0	12,4

- в межах наявного фінансового ресурсу

**Начальник Управління
майном обласної ради****Леся КОМОРА**

Показники успішності програми
Обласна програма фінансової підтримки та технічного розвитку підприємств обласної власності
в сфері житлово-комунального господарства Полтавської області на 2023-2025 роки

Показники успішності проекту	Значення показника станом на початок реалізації програми	Одиниця виміру	Прогнозні значення показників успішності станом на завершення бюджетного року			Джерела інформації
			1 рік	2 рік	3 рік	
1. Забезпечення сталого функціонування підприємств комунальної теплоенергетики, заснованих на майні обласної власності Полтавської області.						
1.1. Капітальні вкладення. Здійснення оптимізації та реконструкції об'єктів інфраструктури ПОКВПТГ «Полтаватеплоенерго»:						Програма оптимізації, автоматизації та розвитку системи централізованого тепlopостачання ПОКВПТГ "Полтава-теплоенерго" на 2022 - 2026 роки, затверджена рішенням 14 позачергової сесії 8 скликання Полтавської обласної ради від 26.07.2022 № 407
- скорочення споживання природного газу *-нереалізовані проекти по реконструкції котельні по вул.М.Дмитрієва, 7в (м.Полтава) та по реконструкції котельні РТС (м.Кременчук) **- за умови реалізації всіх заходів планується отримати таку економію за три роки в порівнянні з 2022 роком	357,8*	тис. м ³ /рік	485,0	1 540,0	3 457,0**	
- скорочення споживання електроенергії	243,0	тис. кВт/год /рік	277,0	305,0	362,0	
- скорочення споживання води на підживлення теплових мереж	714,0	м ³	1310,0	1310,0	1310,0	
- збільшення об'єктів обладнаних вузлами	85,8	%	95,6	96,1	97,8	

обліку теплової енергії						
- зменшення зносу мереж теплопостачання, запобігання виникненню аварійних ситуацій *** - зношення мереж збільшилося за рахунок прийняття магістральних теплових мереж від Кременчуцької ТЕЦ, зношення яких становить майже 80%	73,6***	%	72,6	70,2	68,4	
1.2. Капітальні вкладення. Здійснення оптимізації та реконструкції об'єктів інфраструктури ОКВПТГ «Лубнитеплоенерго»						
- скорочення споживання природного газу	43,329	тис. м ³ /рік	122,87	180,57	295,84	Внутрішній облік ОКВПТГ «Лубнитеплоенерго»
- збільшення протяжності попередньоізолюваних труб	1,65	%	x	4,8	8,1	
- забезпечення виробничих об'єктів критичної інфраструктури підприємства резервними джерелами живлення	0,0	%	50,0	x	x	
2. Забезпечення сталого функціонування підприємства водопровідно-каналізаційного господарства, заснованого на майні обласної власності Полтавської області						
2.1. Капітальні вкладення. Здійснення оптимізації та реконструкції об'єктів інфраструктури КП ПОР «Полтававодоканал»						
- зменшення споживання енергоресурсів за рахунок реконструкції та капітального ремонту артсвердловин	10 934,370	тис. кВт/год /рік	9 847,52	8 994,72	8 080,50	Внутрішній облік КП ПОР «Полтава-водоканал»
- відновлення частки зношених водопровідних мереж	51,49	%	50,32	49,08	48,76	

- зменшення споживання енергоресурсів за рахунок реконструкції та капітального ремонту водопровідних насосних станцій	14 024,534	тис. кВт/год /рік	13 815,02	13 008,71	12 223,16	
- зменшення частки ветхих та аварійних електричних мереж	45,5	%	43,2	41,09	39,4	
- зменшення зносу парку насосного обладнання підприємства	19,89	%	18,3	17,68	16,05	
- зменшення зносу парку спеціалізованої техніки підприємства	71,1	%	70,5	69,7	68,1	
- зменшення частки ветхих та аварійних каналізаційних мереж	36,27	%	34,1	32,9	31,15	
- зменшення споживання енергоресурсів за рахунок реконструкції та капітального ремонту каналізаційних насосних станцій	13 590,344	тис. кВт/год /рік	13 009,22	12 580,41	12 011,30	
- забезпечення виробничих об'єктів критичної інфраструктури резервними джерелами живлення	9,52	%	19,9	51,8	х	

**Начальник Управління
майном обласної ради**

Леся КОМОРА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту рішення «Про затвердження Обласної програми фінансової
підтримки та технічного розвитку підприємств обласної власності в сфері
житлово-комунального господарства Полтавської області
на 2023 – 2025 роки»

Розробник проєкту рішення: постійна комісія обласної ради з питань житлово-комунального господарства, енергозбереження, будівництва, транспорту та зв'язку. Проєкт рішення є актом індивідуальної дії.

Мета: забезпечення належного виконання статутних завдань комунальними підприємствами – виконавцями послуг з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення Полтавської області, що засновані на майні спільної комунальної власності сіл, селищ, міст Полтавської області.

1. Підстава розроблення проєкту рішення

Доручення голови Полтавської обласної ради від 05.10.2022 № 26/3360.

2. Обґрунтування необхідності прийняття рішення

Прийняття проєкту рішення «Про затвердження Обласної програми фінансової підтримки та технічного розвитку підприємств обласної власності в сфері житлово-комунального господарства Полтавської області на 2023 – 2025 роки» забезпечить стає функціонування об'єктів критичної інфраструктури підприємств комунальної теплоенергетики та водопровідно-каналізаційного господарства Полтавської області, що засновані на майні спільної комунальної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Полтавської області.

3. Суть проєкту рішення

Надання фінансової підтримки підприємствам комунальної теплоенергетики та водопровідно-каналізаційного господарства, що засновані на майні спільної комунальної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Полтавської області, сприятиме забезпеченню сталого функціонування комунальних підприємств, які є виконавцями послуг з постачання теплової енергії, послуг з централізованого постачання гарячої води, послуг з централізованого постачання холодної води та послуг з централізованого водовідведення, виконанню комунальними підприємствами статутних завдань, безаварійної та надійної експлуатації теплового та водопровідно-каналізаційного господарств, скороченню незапланованих капітальних ремонтів, зниженню вірогідності ризиків щодо безаварійної роботи систем життєзабезпечення, поліпшенню матеріально-технічної бази підприємств, належного надання ними послуг та дотримання фінансово-бюджетної дисципліни.

4. Правові аспекти

Господарський кодекс України (статті 136, 140), Бюджетний кодекс України (стаття 91), Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (пункт 16 частини 1 статті 43), Закон України «Про житлово-комунальні послуги» (стаття 4), Закон України «Про теплопостачання» (стаття 13), Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (стаття 13).

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту рішення потребує матеріальних затрат 1 491 160,0 тис. грн, в тому числі з обласного бюджету на суму 1 259 390,0 тис. грн, бюджетів територіальних громад – 46 050,0 тис. грн, коштів підприємств – 185 720,0 тис. грн.

6. Позиція заінтересованих осіб

Проєкт рішення погоджений з Департаментом економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій Полтавської обласної військової адміністрації та Департаментом фінансів Полтавської обласної військової адміністрації.

7. Громадське обговорення

Проєкт рішення не підлягає громадському обговоренню.

8. Запобігання корупції

У проєкті рішення відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

9. Прогноз результатів.

Прийняття цього рішення та виділення в 2023 - 2025 роках відповідного ресурсного забезпечення з обласного бюджету сприятиме: забезпеченню виконання заходів з оновлення основних засобів, здійснення капітальних ремонтів та реконструкцій інфраструктури розподільчих та транспортних мереж; сприятиме сталій роботі об'єктів підприємств в осінньо-зимовий період, наданню послуг споживачам відповідної якості.

**Голова постійної комісії
обласної ради з питань житлово-
комунального господарства,
енергозбереження, будівництва,
транспортного та зв'язку**

Сергій БЕЛАШОВ